

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónapra 25 K Félévre 150 K
 Egy évre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A balkánizmus fertőjében

Nap-nap után rémesebb, megdöbbentőbb események híre érkezik hozzánk a Párisban fogamzott és hazugságon, erőszakon felépített szomszédos államokból. Bukarestben a Tiszáig szövögették lázas álmaikat a fékevesztett bojár fantáziák, mikor hirtelen ott termett az orosz vörösrém és Besszarábiát emlegetve bombát dobott a szenátusba, Belgrádban ratifikálták a szemfényvesztő rapallói egyezményt, mikor Zágrábban kitört a forradalom és kikiáltották a parasztköztársaságot, Prágában a népszövetségnek szánt helyzet-jelentés valótlanosságain tépelődtek, mikor felhangzott a vészkiáltás és barrikádok emelkedtek az utcákon. A görög nép elkeseredetten készülődik, hogy akaratának érvényt szerezzen, Törökország lángokban áll és Bécs, a nemrég gazdag és előkelő eszászár város gobelinjeit árulgatja, hogy folyó kiadásait fedezni tudja. . . . S mindez azért, mert béke van a világon, nyugalmatadó, ellentétet nem valló szent és örök béke. — ahogy Párisban kifundálták a hatalmasok.

Akik győzelmi mámorukban azt képzeltek, hogy nemesak a háborút nyerték meg, hanem a népek lelkét is, amely vakon engedelmessé válik nekik és belenyugszik abba, hogy élettelen anyag gyanánt ide-oda tologassák a térképen. Akik azt gondolták, hogy megértés és engedékenység nélkül is lehet békét teremteni az ököl jogán oly képen, hogy írásba foglalják parancsaikat és azt az írást szuronyok közt elfogadtatják és végrehajtják. Imé, jelentkezik az eredmény, gyönyörködhetnek a békeműben a győztes hatalmasok. A keleti vörösrém egyre félelmetesebben vicsorítja fogait a nyugati civilizáció felé és Európa keletén, Európa átjáró kapujában a balkánizmus fertője üli rettenetes orgiáját. S a képzelődő idióta természetrajza szerint éppen csak Párisban nem látják mindezeket. Éppen csak Párisban nem veszik észre, hogy dinamit, bomba és gyújtózsínor lett urrá a nagyranövesztett utódállamokban s hogy az egymás karjaiba parancsolt népek tört szorongatnak az ökleikben, amellyel a „szabadító” ölelésétől menekedjenek. Párisban még mindig a békédiktátumok végrehajtásán tanácskoznak a győztesek és nem látják, hogy a betetőzés közben máris receszpropoganda az erőszakos takolmány minden porcikája.

Mert ha látnák, ha győzelmi mámorukban láthatnák, aligha nem sietnének a józan ész az elvakultság helyébe ültetni és a balkánizmus borzalmai helyett a kultúra áldásait terjeszteni és ápolgatni. Pedig bármennyire húzódoznak, bármennyire nem akarnak is, eljön az idő, mikor kénytelenek

lesznek a saját balgaságuk szomorú következményei felett siránkozni és meggyőződni arról, hogy Apponyi Albert nem nagyképűsködött Párisban, amikor szemükbe mondta, hogy második és sokkal

veszedelmesebb Balkánt csinálnak kultúrált, civilizált országokból és népekből. De már alighanem későn fognak erre ráeszmélni, mert a balkánizmus fertője őket is maga alá temeti. . . .

Váratlan fordulat a válságban

Teleki megbízást kapott a kormányalakításra — Az új kormány névsora — Hegedüs Pál tábornok honvédelmi miniszter?

Budapest, dec. 13. (N. St. t. j.) Hivatalosan jelentik: A Kormányzó ma délelőtt Teleki Pál grófot megbízta az új kormány megalakításával. A válság megoldása ilyenkor gyors fordulattal halad a megoldás felé.

Budapest, dec. 13. (N. St. t. j.) A N. S. I. megbízható forrásból nyert értesülései szerint az új kormány névsora a következő: **miniszterelnök: Teleki Pál gróf; belügyminiszter: Fay Gyula; kereskedelmi: Kenéz Béla; igazságügy: Tomsánvi Vilmos Pál; kultusz: Vas János dr; pénzügy: Hegedüs Lóránt; honvédelem: Hegedüs Pál tábornok; külügy: Grätz**

Gusztáv dr; földmívelés: nagyotádi Szabó István; nemzetiség: Blevér Jakab; közlekedés: valószínűleg Kiszegza; népjóléti: nem lesz betöltve. Az összes államtitkárok távozni fognak s csak Pekar Gyula kultuszállamtitkár marad a helyén.

Budapest, dec. 13. (N. St. t. j.) Jól értesült politikai körökben az új kormány belügyminiszterének Hadik János grófot emlegetik.

Budapest, dec. 13. (N. St. t. j.) A legbiztosabb forrásból származó értesülések szerint az új kormány **Korányi Frigyes** bárót Magyarország svájci követévé fogja kinevezni.

A zágrábi események

Kaposvár, dec. 13. (Nemzeti St. tel. jel.) Zágrábból érkezett jelentések szerint a Radicspárt vasárnap nagy gyűlést hívott össze a város egyik hatalmas terére. A gyűlés után a sok ezerre rugó néptömeg a Jellasiés-térre vonult, hol a szobor talapzatán **Rai** es hatalmas gyűjtő-beszédet mondott, amelyben tiltakozott Horvátországnak Jugoszláviába való bekebelezése ellen. A beszéd után a belgrádi skuptinába beválasztott horvát képviselők esküt tettek le, amelyben fogadták hogy a **független**

és önálló horvát köztársaság érdekében fognak dolgozni. A tömeg az eskü után lelkes hangulatban, minden rendezés nélkül széteszolt.

Belgrad, dec. 13. (Nemzeti St. tel. jel.) A jugoszláv alkotmányozó nemzetgyűlés vasárnap nyílt meg ünnepélyes formák között. A város ez alkalomra pompás lobogódíszítéssel volt felöntve. Az alkotmányozó nemzetgyűlést **Veznic** miniszterelnök hosszabb beszéddel nyitotta meg. Általános feltűnést keltett, hogy a horvát képviselők nem jelentek meg a gyűlésen.

Rabló cigányok a rögtönítélőbiróság előtt

Kiraboltak egy zsidó kocsmáros

Nyolc sápadt, remegő cigány ült ma a vádlottak padján. Lehajtott fővel, lesütött szemmel ülték egymás mellett. Érzik az elkövetett bűn rettenetes borzalmasságát és tudják a következményeit, amely rajuk vár. Látszik rajtuk, hogy nem tudják elhatározni magukat, beismerjék-e a tettüket, vagy nem.

Pontban tíz órakor vonult be a rögtönítélő bíróság. Elnök **Keresztői Lajos** törvényszéki elnök, szavazóbírák **Nagy Kálmán, Urfalussy József, Koka Lajos, lovag, és Lajos.** A vádat **Erdőthy Zoltán** kir. ügyész képviselte, míg a védelmet dr. **K. Nagy Zoltán, Ke téz Endre és Ac-él Jenő** ügyvédek látják el. Bevezették a vádlottakat. Mind a nyolc igazi tipikus-köbor cigány. Arcukról leri a gonoszság. Felveszik a személyi adataikat. Első **Balogh Ajtay József,** 33 éves vértesi cigány, rom. kath., nős, majd utána jön a testvére **Balogh-Ajtay István,** 44 éves, szintén vértesi cigány. Ezután sorban **Lakatos József, Lakatos István Pintye, Lakatos Rézműves György, Lakatos Gusztáv György, Lakatos András és Lakatos Gusztáv.** A legtöbbnek még születési éve is ismeretlen, úgyhogy dr. **Horváth Artúr** törvényszéki orvosszakértő állapította meg, hogy egyik-másik cigány körülbelül 18—20 éves lehet. **Lakatos József** pedig még körülbelül 14 éves.

Ezután felolvassák a vádiratot. A vádlott cigányok több lopás után ez év november 28-án vasárnap éjjel betörték **Lefkoviés Bernát** Nagy-zu-

létán levő kocsmájába. Betörték az ajtót s a kocsmáros feleségét egy borral telt üveggel fejbeverték, a leányára pedig kést szegeztek, amit csak tudtak elemeltek. A kocsmáros kiabálására, majd legény fiának bátor fellépésére a cigányok elmenekültek. Körülbelül 15 ezer korona készpénzt, egy ezüst órát, csizmát, ruhamezejeket raboltak el. Ezután még több lopást követtek el máshol is, míg kedden a hagamóri csendőrség elfogta őket. A csendőrök előtt a cigányok beismerő vallomást tettek.

Első **Balogh Ajtay Józsefet** halgatták ki. Mindent tagad. Sirva mondja el, hogy ő otthon volt vértesen, nem csinált semmit és csupán a csendőrök fenyegetésére vallott. A másik **Ajtay** hasonlóképen mindent tagad.

Lakatos Istvánt hallgatják ki ezután. Remegve, vontatottan beszél. Elmondja, hogy Debrecenben, egy Hatvan-utcai kocsmában boroztak vasárnap. Elhatározták, hogy átszöknek a románokhoz, ott lovat szereznek s itt drágán eladják. El is indultak. Vértesen találkoztak a két Ajtayval s azok mondták nekik, hogy tudnak egy jó helyet, ahol könnyen lehet pénzt szerezni. Este bementek **Lefkoviés** kocsmájába. A két Ajtay betörte az ajtót, ők többé-magukkal kint maradtak. Egyszerre kiáltást hallottak, mire mindnyájan elmenekültek. Ő egy csizmát kapott a lopott holmiból.

A következő vádlott, a banda feje, **Lakatos Pintye István** iszonyu bőbeszédűséggel hadik. Ő vasárnap Debrecenben volt s hétfőn

indult a demarkacionális határ, Székelyhida felé, hogy lovat, sőt csempésszenek. Ezután hosszan elbeszéli hogyan lőttek a csendőrök, hogy menekültek stb. s mikor javában hazudik, felkiált: Nem jól van!

Ezután elmondja, hogy már át is szöktek a románokhoz, de azok észrevették őket s rájuk lőttek, mire elmenekültek. Rézművesnek a feleségét el is fogták, mikor Csokaj körül a tengeri csutkák között bolyongtak, akkor fogták el őket a csendőrök. A rablást tagadja.

Lakatos-Fézműves György szintén mindent tagad. Gyengének érzi magát, folyton köhög, mire az elnök leülteti. Nagyjában ugyanazokat hazudja, amit Lakatos-Pintye.

Lakatos Gusztáv György szintén mindent tagad, míg Lakatos András beismeri a rablást.

Lakatos Gusztávot, a fiatal cigány gyereket hallgatják ki utoljára a vádlottak közül. Nem járt iskolába, sem templomba soha. — A rablást beismeri. Ő az udvaron állt őrt a többiekkel. A szembesítésekkel nehezen, vontatva nygvan, de egymás szemébe mondják az igazságot. Elnök ezután szünetet rendel el. Tíz perc szünet után a tanúkihallgatásokat kezdik meg. Első tanu a koresmáros Lefkovics Bernát Tipikus falusi zsidó koresmáros, amilyen sajnos minden faluban van. Elmondja, hogy éjjel 11 órakor tért pihenőre, mikor a kánya jajkiáltására lett figyelmes. Utána rögtön több cigány rontott be hozzája.

A rabló cigányok arca bevult kormozva. Az egyik rákiáltott s többször ismételte:

— Pszt, pszt, pénzt!

A Nyugosz mezőgazdasági és ipari osztályának megalapítása

Szövetségünk mezőgazdasági vállalkozásokba bocsátkozik, hogy fogyasztási szövetkezetünk terményeket első kézből kaphasson, hogy a tagokat az adott szomorú megélhetési viszonyok között segíthesse, hogy több tagját hasznos foglalkozáshoz juttathassa, hogy számos földművest, első sorban rokkantakat s a közvetlenül mögöttük levő nagy idők érdekes részesit munkaalomhoz segítse. Szövetségünk e vállalkozása nagy, nemzeti célokat is szolgál: javítja a városok élelmezési viszonyait, közelebb hozza a falut a városhoz, a felesleges közvetítők kizárásával, előmozdítja a megbízható, az egészséges elemek boldogulását, istápolja azok befolyását szanaszét az országban. Legelső sorban nyugdíjas katonatisztek, hozzátartozók, ezeken az elemeken hivatott e vállalkozás segíteni, kik a világ háború zivatarában elismerést, megbecsülést vívtak ki a magyarnak Európaszerte, kik a forradalom tertőjében kitűntek nemzeti megbízhatóság tekintetében, kik mindenek a törvényes jogrend meggyőződéses támaszai, a kötelességteljesítés mintaképei voltak. Célunk elérésére hirtokos nemes emberbarátoktól haszonbérleteket kell szerezni, ezeket egyelőre részbe tervezzük kiadni. Nem szabad mindent szegény csonka hazánktól várni, se-

A tisztikar hangversenye

Ünnepi díszbe öltözött szombaton este a Bika-szálloda díszterme. A Move tartotta nagyszabású és feltétlenül művészi színvonalú hangversenyét. Fél hét után már csaknem megtelt a nagyterem elegáns hálgyekkel, díszbe öltözött urakkal, katonákkal, a polgári és katonai társadalom színe-javával, mikor felharsant Nöth Antal precíz dirigálása mellett a katona banda, Schorff Operaház Pentics-it adva elő. Ezután Holéryi János ezredes magas szárnyalású beszéde következett, amelyben az ünnepi szónok megmagyarázta rövid talpraesett, de súlyos szavaival, hogy mi a Move s törekvése. Majd a jövő generáció növendékeihez szólott kemény, de katonás, bátor, de mégis kedves hangon.

Lendülettel beszéde felmelegítette szívünket s megerősítette lelkünket s még most is visszhangzik bennünk: „Igen, e célokért élünk és halunk.” Havass Gáborné urasszony városunk kitűnő ének-művésznője különösen szépen énekelt. Minden előadott számmal ujon és újra elragadt bennünket. — tiszta intonitásával és gyönyörű hangszíneivel bármely operának díszére válna. Tisztán gyön-

ő azt válaszolta hangosan:

— Adok! Lajos, adok, Lajos!...

Ugyanis a fiát Lajosnak hívják és így akart neki jelt adni, hogy jöjjön a segítségére. A fia nemsokára berontott a szobába s széket emelt a cigányokra, mire azok elmenekültek. A rabló cigányokat mind határozottan nem ismeri fel, mert előzőleg fejbeütötték egy sörözüveggel s emiatt nagyon szédült. Az egyik Ajtayt és Lakatos Andrást felismeri.

Lefkovics Sarolta, a koresmáros 14 éves leánya a következő tanu. Akkor ébredt fel, mikor az anyját, akivel egy ágyban aludt, fejbeütötték. Körülbelül 4-5 cigány jött be. Ő több jajkiáltást hallgatott, mire az egyik cigány négy ujját a szájába dugta, hogy ne kiálthasson. Lakatos-Gusztáv Györgyben felismeri azt a cigányt, aki a száját betömte. Elmondja, hogy a cigányoknál gyereke is volt. Az egyik az asztalon levő kalászt hozzádobta.

Lefkovics Ferenc, a koresmáros fia elmondja, hogy atyja kiáltására rohant be a szobába. Ő is felismer több cigányt, akik résztvettek a rablásban.

Rucsko Nándor nagylétei lakos a következő tanu. Ő hozzá is betörték a cigányok közvetlenül ezután, hogy a koresmai betörésnél megzavarták őket. Töle ruhát, eszimat stb. loptak el.

Boda Miklós esendőrtiszthelyettes a nyomozás részleteiről beszél. Elnök ezután félbeszakítja a tárgyalást, melynek folytatását délután 5 órára tűzi ki. Lapzártá miatt az ítélet csak hoinapi számunkban közölhetjük.

gitsünk magunkon munkával, munkaalkalom megszerzésével, úgy ahogy lehet.

Legelsőnek magas pártfogója mindennek, ami hazafias, ami nemzeti, ami nemes, ami igazságos, magas pártfogója szívéhez nőtt magyar katonáinak kiket világra szóló dicsőség vezetői a gyászszögű fergetegben, legelsőnek József királyi herceg öfensége ajánlott fel, most ugyancsak szűkebb határok közé szorult uradalmában, kiválóan megmunkált területeket Szövetségünk céljaira. Az ő kezdeményezésének lesz köszönhető, ha sikerül célnk ha sikerül néhány könnyet letörölnünk. Bár lenne számos követője.

Csekély áldozattal, sőt áldozat nélkül, jót tesz az a birtokos, ki szövetségünknek megfelelő biztosítékok ellenében haszonbérleteket ajánl fel és aki altruisztikus céljainkat előmozdítja. Kérjük szövetségünknek azokat a tagjait, kik a vidéken abban a helyzetben vannak, hogy előnyös kisebb-nagyobb haszonbérleteket szerezni s azok megfelelő megmiveléséről egyelőre részben gondoskodni tudnának megfelelő részesedés elnében. küldjék ajánlataikat a Nyugosz mezőgazdasági és ipari osztályának Budapest V. Nagykoronátna 13 sz. I emelet. Az osztály vezetője Thaisz László ezredes, ügyvezető Nagy Géza főhadnagy.

győző trillái s finom, lágy piánoi, mesterileg iskolázott hangja és kedves előadása többször viharos tapsra ragadták a közönséget. Styasny Nándor ny. őrnagy a hangversenyen tanubizonyosságát adta, hogy elsőrangú hegedűművész. Mozart D-dúr hegedűversenyének és a La Folia gyönyörű előadásával valóságos remekelt, sok tapsal haláltak meg a jelen voltak jeles művésznök előadását. A gondosan összejátszott Beethoven trio Wolff százados (hegedű), Haidegger százados (gordonka), Koch t. hdgy. Chopin számát igen kedvesen és érzéssel adta elő. Haidegger százados genialis irredenta költeményeit hévvel-tűzzel szavalta el Nagy Endre t. hadnagy.

Az ének ötös kitűnő szolijstájával Baitz Jenő százados szintén első helyet foglalt el az előadás keretében. Ennek befejező jelente és a reflektorokkal s két harcok által megvilágított régi Magyarország térképe mély hatást kellettek bennünk. A katonazenekar önálló és kísérő számaiért Nöth Antal karmestert illeti a dicséret. Az est kiváló sikere elsősorban Wolff és Haidegger századosoknak köszönhető, kik időt és fáradságot nem kímélve, e nehéz viszonyok között valóban nagy buzgalmat fejtettek ki a hangverseny sikere érdekében.

HIREK

Nézd meg

Magyarországot te hazaáruló, titkos informáló, ki telekürtöltted a világot a magyar közállapotok tarthatatlanságával és óddkat irtál ahhoz a rendhez és nyugalomhoz, mely mindenütt meg van széles e világon, csak nálunk nincs, nézd meg Magyarországot és hasonlítsad össze akár a legirigyeltebb Angliával is és mondd meg igaz lelkiismeretedre: hol van példásabb rend és nyugalom? Itt-e, ahol a veszített háború kétségbeesésében nemrégén még a forradalom sokféle változata járta örületes haláltáncát, vagy ott-e, ahol a győzelem öröm mámorá még most sem jőzanította ki az embereket? Nézd meg és légy ős-ínte magadhoz: hol van életed és vagyond nagyobb biztonságban? Ott-e, ahol egyre hangosabb a bombák robbanása, a fegyverek vészthozó zörgése, vagy itt-e ahol a libatolvaj kézrekerítésére is vad hojszát indítanak a hatóságok? ... S te mégis azt írod és mondod, ha nem látják és nem hallják, hogy fehér terror van Magyarországon, hogy nincs rend és nyugalom. Mikor térsz hát magadba, te atattomos utonálló, mikor utóld meg magadat egészen és mikor nyílik ki hazug száad az igazság hirdetésére? ...

— Tiltakozás a középiskolák bezárása

ellen. A súlyos jelleggel föllépett vörhenyjárvány következtében Csóka Sámuel polgármesterhelyettes a tisztí főorvos előterjesztésére nemcsak a kisdérovókat és elemi népiskolákat, hanem az összes középiskolákat is bezáratta. Ez ellen Ady Lajos tankerületi főigazgató 14 debreceni középiskola igazgatójával előterjesztéssel éltek és kérték a rendeletnek a középiskolákra vonatkozó része visszavonását, mert az iskolák bezáratása a 6 éves háború után az ifjuság előhaladására káros hatással van és a rendelet kiadása előtt a középiskolák igazgatóit meg se hallgatták. A polgármester nem vette figyelembe a tiltakozást, mert a törvény egyenesen őt hatalmazza fel, hogy járványos betegségek esetén az iskolákat bezárathassa és ő az erre hivatott szaktsztricselő véleménye alapján rendelkezett. A törvény nem tesz említést arról, hogy a középiskolák igazgatóit meghallgassa. Különb is éppen a beadvány vételekor több vörhenyben történt elhalálozást jelentettek és a halottak éppen középiskolai tanulók. Valósággal megdöbbenő érv volt a középiskolák bezáratásának helyesen történt elrendelése mellett, hogy Nagy József polgári iskolai tanár két, középiskolais gyermeke egyszerre halt el vörhenyben. Bizza csak az ilyen dolgot Ady Lajos tankerületi főigazgató az igazi szakemberekre, az orvosokra!

— Mikor lesz városi közgyűlés? Debrecen város december havi közgyűlését az eddigi megállapodások szerint a hó 21-én, kedden fogja tartani.

— Flohr tábornok a kormányzónál. Az oláh fogságból megszabadult Flohr János tábornok látogatást tett a városházán a főispánnal és polgármesternél, akiknek szíves szeretettel mondott köszönetet azért a meleg fogadtatásért, melyben visszatérése alkalmából részesült. Mint értesülünk, Flohr tábornok ma Budapestre utazik és kihallgatáson fog megjelenni a kormányzónál.

— Hajduvármegye a múlt hóban. A vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt tartotta rendes, havi ülését Szomjas Gusztáv főispán elnökléte alatt. A szakelőadók, jelentéseit tárgyalták.

— Előjegyzési naptár a hivataloknak. Eddig a kereskedők valósággal elárasztották hivatalokat előjegyzési naptarakkal. Az idők jele, hogy a városi tanács 17 darabot kénytelen volt rendelni 850 koronáért, mert vége az ingyen-naptár osztogatásának: drága a papír!

— **Rendőrnapi Debreceben.** A debreceni államrendőrség 1921. január 4. és 5-én a rendőrnapi javára nagyszabású rendőrnapi rendezést a Vígsházban.

— **Alig jön szén.** A világítási vállalat helyzete egyre fonyatkozóbb a szénhiány miatt. Olyan kis tételekben jön a szén, hogy a villamosáramszolgáltatást csak nagy korlátozásokkal — sőtétben a félévára! — lehet napról-napra fenntartani. Szombaton 15. vasárnap 30 tonna szén érkezett. Vasárnap délután próbákéért járt a villamos vasút is. Szokatlan látvány volt. A kocsi csaknem üresen száguldozott végig a vonalokon, annyira megszokta már a közönség a gyalogjárást.

— **Move-bazár.** E hó 16-án a „Move”-bazár a Kaszinó (Kossuth- és Piac-u. sarok) külön bejárati sarok-terében megnyílik. A bazár 10 napon keresztül állandóan nyitva lesz. Vasárnap naponta délelőtt 9-től 12-ig és délután 2-től 6-ig látogathatók. Akik eladásra szánt tárgyakat felajánlottak, vagy ezután felajánlani szándékoznak, 15-én a fent jelzett órákban a bazár kiállítás helyén elismervény ellenében adják át. A tárgyakon az árak cédulával megjelölendők. Eladásra szánt tárgyakat 15-én túl is elfogadjuk. Kérjük a közönséget, hogy minél nagyobb számban látogassa a bazárt s különösen hangsúlyozzuk, hogy eladásra szánt tárgyakat nemcsak tagok szállíthatnak be. A látogatóknak és vásárlóknak az ott kiállított „Move”-perselyt szíves figyelmébe ajánljuk. Az eladott tárgyak értéknek 10 százalékát, mint közvetítési díjat eladáskor a tárgyak tulajdonosai a „Move”-kasszába a helyszínén befizetik. — *A titkár*

— **Hadiárva és hadban eltűntek gyermekeinek kötelező bejelentése.** Ismételt felhívja az árvaszék mindazokat a gyámokat és gondozó szülőket, akik a gondozásukban levő hadiárva gyermeket mindaddig be nem jelentették, hogy azoknak nyilvántartásba vétele végett a városi árvaszéknel (Csapó-utca 19. 1. em.) 3 nap alatt délelőtt 9 óráig délután 1 óráig jelentkezzenek. A kiskorúak születési értesítőjét és hadiárvaságát igazoló okmányokat hozzák magukkal. E köteleességét elmulasztó gyámot és gondozó szülőt az árvaszék az 1877. évi XX. t.-c. 97. §-a alapján 400 K-ig terjedő pénzbírsággal sújtja. — *Medgyaszay Miklós árvaszéki elnök.*

— **Az iparosok nem tudnak ajánlatot tenni.** A debreceni szegényház gondnoka ajánlatokat kért az iparosoktól különböző felszerelési cikkekre, de egyetlen iparos sem tudott kötelező ajánlatot tenni, *olyan bizonytalanok és félfele hullámzó az árak.* A városi tanács az előirányzott 24.813 koronát így a gondnok kezéhez utalta, hogy szerezzé be a feltétlenül szükséges felszerelési cikkeket.

— **Ingyenes szabadelőadást tart dr. Varga Lajos** ma, kedden délután 6 órai kezdettel a városi háza kistanács-terében a gazdasági közérdeklődésről. A közérdeklődésre különösen számottevő előadásra, melyet az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga és a Baross Szövetség rendez, minden érdeklődőt szívesen lát és ezután hív meg az egyesületek vezetősége.

— **Nincs pénze a világítási vállalatnak.** A város világítási vállalata régóta nagy válsággal küzd. Nemesak szene nincs, de pénze is elfogyott. A vállalat addig is, míg kölesőre tehet szert, a nyugdíjalapot akarta felhasználni, azonban a városi tanács csak a fogyasztók óvadékainak ideiglenes felhasználását engedélyezte.

— **Rendezni kell a színházi könyvtárt.** A városi tanács utasította a közművelődési könyvtár igazgatóját, hogy rendezze a színházi könyvtárt, melyet teljes rendtelenségben hagyott vissza Heltai Jenő volt színházgátnak. A színházi könyvtár rendezésének költségeit Heltai fogja viselni.

— **Dr. Nánássy Imre** ügyvédi irodáját Piac-u. 42. sz. alatt megnyitotta.

— **Hajdúvármegye téli közgyűlése.** Hajdúvármegye ma kedden délelőtt 10 órakor tartja téli közgyűlését, melynek tárgysorozatán másfél száz ügy szerepel.

— **Katonai zenekar hangversenye.** Ma este 8 órai kezdettel a Hungaria-kavéházban szép klasszikus műsorral a katonazenekar hangversenyt tart. Jövőre a zeneadpra fordítatik.

— **Pénzügyi nyugdíjasok figyelmebe.** A magyar kir. miniszterium a 9400/1920 M. E. számú rendeletével az 1920. március, április, május és június havában elmaradt kedvezményes árú élelmiszerek és kedvezményes árú szénért kiegészítő megterítést engedélyezett. Ez a kiegészítő megterítés a pénzügyi nyugdíjasokat is megilleti. A kiegészítő megterítés a pénzügyi nyugdíjasok felhívja tehát a pénzügyigazgatóság elrendelte. Felhívja tehát a pénzügyigazgatóság a pénzügyi nyugdíjasokat, hogy az a fenti kötelező szövegű nyugdíjval a pénzügyigazgatóság m. r. számvevő-ségnél jelen kézzel, ahol a felveendő összegre nézve a felvilágosítást megfogják kapni. A nyugta szövege a következő: k. a az koronáról, amely összege a m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1920. évi 9400 M. E. sz. rendelete alapján a magam (családtagok felsorolándók) után járó kedvezményes élelmiszereknek és kedvezményes árú szénnek és 1920. március, április, május és június hónapjában tényleg ki nem adott mennyisége után járó kiegészítő megterítés feletlen a debreceni m. kir. állampénztárból a mai napon hiány nélkül felvettem Kelt. aláírás. Az életben létét közigazgatásig kell igazolni. Felhívja a pénzügyigazgatóság az igényelőségeket, hogy ebből igényeket folyó év december végéig érvényesítsék, mert ezen időn túl a kifizetések nem eszközölhetők.

— **Kézbiztosítás az erdősegeken.** A városi kézbiztosítók eddig az erdőhivatal látta el, azonban most hivatkozással arra, hogy nincs elegendő személyzete, kifogásolta a kézbiztosítók nagy tömegét, melyet a népjóléti hivatal adott ki. A tanács úgy határozott, hogy az előjáróságot és az erdőhivatalt hallgassák meg a dolokban.

— **Dr. Jósza Ödön** a rendelkezéseit ismét megkezdte. Batthyányi-utca 11. szám alatt.

— **Az adóhivatali tisztviselők elfoglaltsága.** Az adóhivatali tisztviselőket a népszámlálásnál számláló biztosoak akarták felhasználni, ami ellen az adóügyi tanácsnok óvatot emelt, mert ugyanis tulságosan elfoglalt emberek és nem érnek rá más munkát végezni. A polgármester intézkedett, hogy az adóhivatali tisztviselőket ne alkalmazzák népszámlálási munkára.

— **Miért akart öngyilkosságot elkövetni Rohonczy?** Mint vasárnapi számunkban megírtuk, Rohonczy Mihály a Csokonai színház tehetséges bonvivántja szombaton délután Pannónia szállóbeli lakásán öngyilkossági szándékból morfiumot, majd szublimátot ivott. A mentők még szombat este gyomormosást eszközöltek Rohonczyra és belső sérüléseivel a közokórházba szállították. — A rokonszenves színész esete várososszerte meleg részvétet és érdeklődést váltott ki, épen ezért felkerestük Rohonczyt a közokórházban, és megkérdeztük, hogy mi vitte tettének elkövetésére. — A még mindig gyenge és ideges művész kérdésünkre előbb nem válaszolt, de mi jó forrásból megtudtuk, hogy néhány nappal ezelőtt feleségével Kúszter Irónnal összekülömbözött. Az ügyet felesége a színházi törvényszék elé vitte, melynek hármas tanácsa a férjet a színtársulattól való elbocsájtásra ítélte. Rohonczy ezen ítéletet megfellebbezte s ügyét ekkor a színház ötös tanácsa vette tárgyalás alá, mely őt csak pénzbüntetésre ítélte. A tárgyalások Rohonczy idegét igen megviselték s idegsokkjai gyakorta elővették. — A multéhen valamelyik statisztika szereplő megbetegedett s a direktió nem rossz indulatból, nyilván szereplő hiány folytán Rohonczyra a társulat bonvivántjának, elsőrendű tag léttére egyik inasszerpet nevezetesen a „Tündériak Magyarháza” Ádám a tábornok szolgálataiban szerepét küldte le. (Ha egy bonvivánt valaha is lejátszik egy kis inas szerepet végkép diszreditálódik) ezen lehet, hogy nem rosszindulattal intézkedése a direktiónak végkép elkeserítették a most fejlődő ifjú tehetséget, mert Rohonczytól az, hogy tehetség minden hibája mellett is megállapítható ugyanarra, hogy a méreg poharhoz folyamodott. A művészi önérzet kényes s abba akár rossz indulattal, akár jóindulattal de belezárni nem lehet.

— **Kivágják a Pavillon fasorát.** A katonaság kérte a városi tanácsot, hogy a Pavillon laktanyához vezető fasort kivágathassa és jövőre diszfákat ültethessen helyére. Az erdőhivatal 10-150 koronára becsülte a kivágandó fák értékét.

— **Az állatkórház fenntartása.** Debrecen város évtizedet meghaladó idő óta állatkórházat tart fenn a Hortobágyon, melyre tetemes összeget áldoz évenként, de eddig semmi visszatérítést nem kapott a házipénztár, bár az állatkórházban ápolt jószágok 90 százaléka magánosoké és nemesak az orvosság drága, hanem a beteg állatok tartása és kezelése is. A legutóbbi 10 év alatt 2528 beteg állatot kezeltek a Matán levő állatkórházban és ebből csak 246 darab volt a város jószágja. A gazdák azzal érvelnek, hogy az állatkórház fenntartási költsége benne van a legelőbérben, ezzel szemben a város azon az állásponton van, hogy ez teljesen kívül áll a legelőtésen, hiszen a beteg állatok gyógykezelése külön költséget igényel, amit a beteg állatok tulajdonosainak meg kell téríteni.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazon kedves rokonaink jó ismerőseink, barátaink kik elhunyt férjem és édesapánk Riesz Henrik kocsigyáros temetésén oly nagy számban megjelenni szívesek voltak fogadják jószágukért halás köszönetünket. Debrecen, 1920. december 13-án. özv. Riesz Henrikné és gyermekei.

— **Menekültek figyelmebe.** Az Országos Menekültügyi Hivatal körrendeletben közölte kirendeltségeivel, hogy tekintettel arra, miszerint a központi hivatalnak pénzsegélyek nyújtására állott fedezete teljesen kimerült, másfelől pedig mivel a hivatalnak egyáltalán nem lehet célja a menekülteket ezen minőségükben állandósítani, a további pénzsegélyek folyósításának haladéktalanul beszüntetését rendelte el. Ehez képest a már elhelyezést nyert menekültek további pénzsegélyre nem számíthatnak. Kivételes esetekben pl. igazolt betegség, halál esetén, ha az illető teljesen vagyontalan, továbbra is részesülhet segélyben.

— **Vegyen EME sorsjegyet.** Nyerhet szebbnél szebb tárgyakat. Tekintse meg Kontsek Kornél kirakatát. Egy sorsjegy ára tíz korona. Kapható Kontsek Kornélnál és minden ébredőnél.

— **Ügyvédi hír.** Dr. K. szentmiklósi Nagy Zoltán volt ítélőtáblai tanácsjegyző ügyvédi irodáját Széchenyi-utca 4. szám alatt megnyitotta.

— **Rendőri hírek.** Karpóli Péter 40 éves borbély, a Rakovszky-utcai iskola kerítésére vasárnapra virradó éjszaka nadrágszíjával felakasztotta magát itales ember volt s valószínű, hogy tettét is illuminált állapotban követte el. — Vig János városi hajdu te. nap délelőtt felakasztotta magát és meghalt. Tetének oka ismeretlen. — Árdragító: Sümegi Ferenc Csapó-utcai lakost méz árdragításért egy ízben elítélte a rendőrbíró. Most újabban árdragított, mire a rendőrbíró ezúttal 20 napra és 6 ezer koronára ítélte el.

— **Bélelt bőr, krümes, trikó és kötött keztük, fésük, illa. szerek, friss gummi-árak, harisnya- és fűszeklitartók, nadrágtartók érkeztek Vitarusnál, Piac-utca 16.**

— **Olcsón fuvaroz** Debrecen sz. kir. város köztisztviselési és fuvarozási vállalata, Kossuth-utca 9. Telefon 481.

Színház

— **Uj műsor a Vígsházban.** Uj műsört mutattak be szombaton este a Vígsházban. A fűtetlen nézőteret a választékos műsor egészen kellemesen felmelegítette. Sok komoly és humoros dolgot mutatott be a színház, s a közönség halásan fogadta a szereplők fáradozását. A szereplő művészek közül ki kell emelnünk Lukács Bélát, Jávorka Antalt, Zoltán, akinek pompás eseléd számain sokat kacagtak és a mindig kedves Szemere Gyulát, kinek számai ez uttal is művészi nívón állottak.

Karácsonyfa nagy választékban Barkó Antal fűszerkereskedő Meszena-utca 1. Ugyanott karácsonyi csukorkák.

A színházak és mozgószínházak közleményei.

Szerdán 15-én C) bérletben mutatja be a Csokonai színház nagysikerű újodonságát a **Mária del Carment**. A spanyol tárgyú zenés dráma főszereplői Utassy Ida, Somlár, Bánhidó, Szendrő és László Gyula.

Csütörtökön a bérletben az **Ezüst sirály-t** játsszák a Csokonai színházban.

Férj, feleség és a harmadik tragikomédia 5 felvonásban, kitűnő rendezés, elsőrangú francia színészek. Bemutatja az Apollo.

Az Éjféli vihar dráma 4 felvonásban bemutatja az Uránia. Előadások 5 és 7-kor.

Román és egyes lebélyegzésű pénzt legdrágábban vesz **Simon György** Debreczen, Kossuth-utca 11.

Valutaárfolyamok

Budapest, dec. 13. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén a mai napon magánforgalomban a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 1700—30, font 1080—87, dollár 579—83, frank 3450, márka 808—25, lira 2560, rubel 317, lei 786, sokol 692, sváje 9091, korona dinár 1430—90.

Zürich, dec. 13. A mai napon a magyar koronát 130-al jegyezték.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Uj találmány! Uj találmány! Jó háziasszony Ön? Ha igen akkor vegyen „Diadal” kézimosógépet, mely hófehérre mossa a ruhát és nem szakgatja, felényi szappant fogyaszt és csak 25 koronába kerül egy darab. Törv. védve. Viszont-eladónak kapható! Ügynökök kerestek. Kapható Blattner József cégnél Debreczen, Csapó-u. 1.

Kérem a névcsereére vigyazni! Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **kelmefestő vegytisztító intézelem** felvételi helyei **Egyházi- és Széchenyi-u. 18.** alatt van, hol elvállalnak az e szakmába vágó mindenféle komplikált ruhát, gyászestben **24 óra** alatt festek. Tisztelettel **WACHA** kelmefestő, vegytisztító Hajnal-u. 15.

DEBRECENI Kalapgyár
SZELLÉS KÖSA
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készítetnek. **PIAC-U. 63. SZ.**

LENGYEL Fest, tisztít
Készíték gallérokat, kélőket, ingeket pontos és szolid árban. **F** mindennemű férfi és női ruhákat, gummikabátot minden színre 8 nap alatt. **CSAPÓ-U. 95. Pacsirta-u. sarok.** Felvételi hely **Piac-utca 63. sz. mosoda.**

Számolópapír

11—21 em nagyság 05—14 em nagyság
500 drb 30 K 500 drb 20 K

a Magy. Nemz. Könyv- és Lapkiadó-Vállalatnál
PIACZ-UTCZA 59.

APRÓ hírdetések

Arany
szobás esetleg egy szobás lakást keresek, lehetőleg a színházhoz közel eső utcán Cim H. Könyv Gizzella művésznő, Rakóczy utca 52 szám Ugyanott egy női teli kabát eladó

Arany
mindenféle ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám 1. emelet

Olcsó ház
melyen leszállított árértékeltetés miatt sürgősen eladó Csapókert, Apponyi utca 40. Azonnal beköltözhető.

Kőváry és Altmann
Bücsök, Piac 42. Pannónia száll. st. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Parfümök,
Szappanok, Salétromsók, Vasoorok, Rum, Likőr-esszenciák, Patkánymergek. Kaphatók jósa és Jóna droguerijában.

Juhász bunda
(suba) eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Irodaszolgát
keres a Menekültügyi ki- rendeltség. Jelentkezhetni délelőtt 10—11 óra közötti helyiségekben Simontfy- utca 1—C.

Eladó
egy vízemelő gép száz méter vascsővel, egy jó kabátban levő taliga Vár-u. 8

Forgács István
műorás
Bádogos-u.

TRÓPAPÍR
fehér irodai és fogalmi eredeti és magokban kapható lapunk kiadóhivatalban.

MOVE
gazdasági hivatal sürgősen keres kettő darab a-val is fűthető p) alapot- ban levő nagy Meidinger kályhát Sas utca 4 Move Titkárság.

Rikkancsok
felvételnek fix fizet- tessel és jutalommal. **Lapunk kiadóhivatalában**

Koros Sándor
ferri-szabó üzletében Piac-u. 60.
Bjakt készítesz elegans ferri öltönyök kapasz...

Ha olcsón
akar értékes karácsonyi. **AJÁNDÉKOT**
venni, forduljon a Pász- tor úrnőnekhez Tisz- lők. Hol csaknem ingyen kaphat egy igen jóka- ban levő koncert zong- onát. Ne tévővázson mert elkérik!

Szerda kivételével min- dennap van vonat.
TAKARITÓMÓ
pár napi munkára felvéte- tik. Cim a kiadóban
MAKULATURA
50 kilogramos fétélekben eladó a kiadóhivatalban

Eladó földbirtok

40 hold barna és fekete homok szántó, legelő, erdő, szőlő és belsővel Nyirbá- torban eladó Dezső L. irodája Maróthy 19.

Halápi, bányi, fancieskai, cseréi és debre- czen délkeleti részén levő birtokosok és lakosok figyelmébe!

Van sze encsem tiszteltel nb figyel- mókkel telhívni, hogy gozmalomat amai kor igényeinek megfelelő legtokéleteseb

OLAJ és KASA
malommal bővítettem ki Olaj malom 4 pergelő,gyuró géppel és hidraulikus (viz- nyomású) pressel dolgozik.
Üzem minden köznapon.
Sass József Nagyleta vásár- téri gozmalom.

Árverési hirdetmény

A hajdusámsoni legelő birtokosság 4 0 hold vadász területe december 24-én, délután 3 órakor a község- házánál nyilvános árveré- sen haszonbérbe fog adadni.

Gyönyörű nyakkendők,

SELYEMTÁRCZÁK és SELYEMZSEBKENDŐK
Sajátkészítésű **FÉRFI FEHÉRNEMŰEK**
Hermann Nándor és Társa
Piac-utca 10. Bikával szemben.

Hirdetmény

Ertesítjük a t szállító közönséget, hogy a vasúti üzletszabályzat 78 szakaszában foglalt határozmányok értelmében a darab árúknak Debreczen állomás helyén való házhoz szállítására Müller H. Fia szállító cég a házhozszállításért a következő árakat szedheti:

- a) Gyorsárúkért: 1 50 kgr súlyig terjedő, egy fuvarlevélhez tartozó szállítmány- ért 10 korona, 2 50 kgr-on felül minden megkezdett 50 kgr-ért 5 korona.
- b) A terjedelmes teherárúkért: 1 50 kgr. súlyig terjedő egy fuvarlevélhez tar- tozó szállítmányért 10 kofona, 2. 50 kgr-on felül minden megkezdett 50 kgr-ért 5 kor.
- c) Minden más teherárúkért: 1 50 kgr. súlyig terjedő egy fuvarlevélhez tartozó szállítmányért 8 korona, 2 51—100 kgr. su- lyig terjedő fuvarlevélhez tartozó szállít- mányért 10 korona, 3. 100 kgr-on felül minden megkezdett 100 kgr-ért 10 korona.

A gyorsárú az értesítők kézbesítésé- nek napjától számítva 2 (két) óra alatt, a délután kézbesített értesítőkkel közölt te- herárúkért pedig másnap délután szállítatnak be a címzett lakására vagy üzlethelyiségébe.
Ertesítjük ezenkívül a t szállító köz- zönséget arról is, hogy vámkezelést igénylő küldeményeknek Debreczen pályaudvarról a fővámhivatalhoz vagy oman való fuvaroz- zásiért, továbbá Debreczenben lakó cím- zettek azon küldeményeinek, melyeknek elvállalása a Müller H Fia szállító cég által közvetítetnek, a fővámhivatalból a cím- zettek üzlethelyiségébe, vagy a Debreczen város területén bárhova lakásukba való szállításért további intézkedésig a követ- kező árakat szabtuk meg:

- a) 50 kgr súlyig egy fuvarlevélhez tar- tozó szállítmányért, tekintet nélkül a dara- bok számára 8 kor
- b) 50 kgr súlyon felül, minden meg- kezdett 50 kgr-ért tekintet nélkül a dara- bok számára 4 korona. Az üzletvezetőség.

Eladó ingatlanok:

Nyil-récsán modern újház 8 szobával Faragó-utca 6 szobás csinos kis ház Apaty-utca 5 szobás sarak ház Csillag-utca vendéglő, 4 szobás lakás Szotyori telepen 300 bi pusztatöld Lőtövs-Utcán 2 rendbéli bérház eladó, Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

Karácsonyi és Ujévi ajándékok

Parfümök kimérve és adjuszálva, Manikour, Parfüm és Fésűkzetták, mindentéle piperecikkek, Szappanok stb. Korzó „ÉVA” Arczkenocs és Szappan Telefon 14-80 legolesobbán szerezhetők be a Telefon 14-80

Korzó Droguerijában Piac-utcza 42.

SESTAKERTBEN

900 négyszögöl kitűnő termeszöllő gyü- mölése, körül lugással és nádas pajtával eladó, Dezső László irodája Maróthy-u 19

Siessenek Uraim!

Ragadják meg, az alkalmat!
Hallgassák meg miről van szó:
Kohn Abraham nyirbélteki kereskedő megvásárolta a multkoriban hirdett 300 ezer koronás üzlettel és rögtön beköltözhető lakással

biró azon hatalmas, modern sarokhá- zat, mely a vagongyár telep mellett **Onossag-utca 71. sz. alatt van** lefizetett 100 ezer korona vételi előle- get, a hátralékos kétszáz ezer koronát pedig folyó hó 6-án kellett volna kifizetnie **Az enban Kohn Abraham nem jelentkezett! Így a vétel megsemmisült! A foglaló el- vesztett és most bárki más megveheti!** **Ódaadjuk bárkinek is, a legelső jelen- kezőnek 200 ezer koronáért!** Aki meg- veszi, az nyerte a 100 ezer koronát! Mert hiszen ennyivel olcsóbban jut hoz- zá! 300 ezer koronás házat a Kohn Abraham mulasztása folytán 200 ezer koronáért fog megkapni!

A vétel, az ezen ház felett rendelkező Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat Irodá- jában köthető meg Veres-utca 9. sz. alatt.

A ház leírása a következő:
Adómentes, teljesen új, hatalmas, masz- sziv téglapépület, eisőrendű fedélszer- kezettel, cseréptetővel.

Két utca sarka!

Három üzleti vasredőny a fronton. Van egy fűszerüzlet kirakattal és egy cipész- üzlet. Mindegyik üzlethez van egy szoba, konyha, előszoba, illetve speiz- ból álló, közvetlen az üzlet mellett levő lakás. Az üzleteken és az üzletekhez tartozó lakásokon kívül van még egy szoba, konyha és előszobák 1 álló la- kás. Van külön mosóház, fűskamarák, sertésöl, jövizu szivattyus kut, konyha- kert, eikerített záros padlás.

Minden lakás, minden szoba és minden konyha utcai!

Magas, modern szobák. Hatalmas tü- röskablakokkal, szárnyajt kkal. Az épü- let eisőrendű tető-csatomakkal van föl- szerelve és pedig az utcai frontokon vöröszte, az udvari pedig erős hor- gonytornyokból készitve

A tulajdonos azonnal át fogja adni a vevőnek rögtön beköltözhetőre

az általa lakott utcai egy szobát, elő- szobát, konyhát, fűskamarát, sertésölát, záros padlást és konyhakertet. Esetleg a fűszé-üzlet is átvehető!

772—1920 kgysz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város árvaszéké- nek 13482—920. áll. sz. határozata folytán közhírré teszem, hogy gond. Szilágyi Ber- náté ingóságai, 1920. évi december 16-án, csütörtökön délután 2 órakor tartandó ár- verésen, Csapó-utca 19 szám alatt (városi árvaszék közgyámi hivatalában) elfog- adatni.

Debreczen, 1920. december 13.

KISS KÁLMÁN,
városi közgyám.